

KORONA JA TYÖ

ttl.fi →

EN | SV

Ohje työpaikoille COVID-19 riskinarvioinnin tekemiseen

Tämä ohjeistus on tarkoitettu työpaikoille riskien arvioinnin tekemiseen COVID-19-tartuntoihin liittyvien vaarojen tunnistamiseksi. COVID-19-taudin aiheuttava koronavirus (SARS-CoV-2) luetaan ns. biologisiin vaaratekijöihin. Biologisia vaaratekijöitä ovat bakteerit, virukset, hiiva- ja homesienet sekä loiset. Ohjeen tavoitteena on auttaa työpaikkoja arvioimaan, missä tilanteissa työpaikoilla voi olla riski koronaviruksen leviämiselle ja millaisilla keinoilla tätä riskiä voi vähentää.

Päivitetty 7.12.2021. (Julkaistu 28.8.2020)

Ohjetta päivitetään tilanteen muuttuessa.

Riskien arviointi

Jos työpaikan toimintaan voi liittyä altistumista koronavirukselle, on työnantajan määriteltävä työntekijöiden tartuntojen todennäköisyys ja tartunnan aiheuttaman taudin seurausten vakavuus. Näiden perusteella voidaan arvioida työntekijöihin kohdistuvan riskin suuruutta sekä suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä, joilla työntekijöihin kohdistuvia riskejä voidaan pienentää. Yleisesti riskien arvioinnin toimenpiteiden tavoitteena on pienentää riskit hyväksyttäväviksi. COVID-19-tapauksessa tavoitteena on oltava nolla tartuntaa. Ks. myös [vaarojen selvittäminen ja arviointi](#), [Työsuojelu.fi](#).

Työnantajan on arvioitava työn tekemisen riskit myös etätyössä ja hybridityössä. Hybridityöllä tarkoitetaan etä- ja läsnätyön yhdistämistä eli tilannetta, jossa töitä tehdään sekä läsnä- että etätyönä. Lisäksi tulee huomioida hybridityön tekemiseen liittyvät muut kuormitustekijät esimerkiksi työn sisältöön, työn järjestelyihin ja työyhteisön sosiaaliseen toimivuuteen liittyvät tekijät. [Linkki Työterveyslaitoksen etätyöohjeeseen.](#)

Työnantajan tulee riskinarvioinnissa ottaa huomioon alueelliset suositukset ja rajoitukset. Leviämisalueilla etätyösuositus on voimassa. (ks. [STM:n ja VM:n tiedote 2.12.2021](#); [Hallitus suosittelee etätyötä leviämisalueille toistaiseksi](#)).

Rokotusten vaikutus riskinarviointiin

- Koronavirusrokote tarjoaa suojaa koronavirustautia ja erityisesti sen vakavia muotoja vastaan sekä estää myös virusinfektiota ja viruksen erittymistä sekä tarttumista ihmisestä toiseen. Paras suojautumiskeino koronavirusta vastaan on mahdollisimman kattava työntekijöiden rokotautuminen.
- Koronarokotukset ottaneilla koronartartunnan todennäköisyys ja mahdollisen taudin seurausten vakavuus pienenee merkittävästi. Riskinarvioinnissa tämä tarkoittaa riskitason ja tarvittavien hallintatoimenpiteiden pienentymistä heidän osaltaan. Samalla kannattaa huomioida päätöksen vaikutus rokotamattomiin ja niihin, joilla ei ole rokotussuojaa. Arviointia tehtäessä on huomioitava, että rokotustiedot ovat terveystietoja. [Lisätietoa Tietosuoja-valuuetun www-sivuilta.](#)
- Työterveyshuollon asiantuntemusta voidaan hyödyntää arvioitaessa rokotusten vaikutus niihin työntekijöihin, joille covid-19 muodostaa erityisen vakavan riskin (riskiryhmä).

Tartuntariskin todennäköisyyden arviointi

Vastaamalla seuraaviin kysymyksiin, voitte arvioida koronatautitartunnan riskin todennäköisyyttä työpaikallanne:

- Onko työpaikallanne saavutettu hyvä rokotekattavuus?
- Onko työpaikalla huomioitu [alueelliset rajoitukset ja soveltuvat suositukset](#)?

Mikäli työpaikan rokotekattavuus on hyvällä tasolla, on tartuntariski pieni, kun samalla noudatetaan normaaleja hyviä käytäntöjä hygienian ja työturvallisuuden suhteen sekä riskienarviointia pidetään ajan tasalla.

Mikäli työpaikalla ei arvion mukaan ole päästy riittävään rokotekattavuuteen, voidaan riskin todennäköisyyttä arvioida seuraavien lisäkysymysten avulla:

- Onko tunnistettu työpaikkaan tai työntekijöihin liittyviä tartuntoja?
- Onko työpaikalla jätetty huomiotta alueelliset rajoitukset ja suositukset? Valtioneuvosto: [Alueiden koronatilanne ja rajoitukset sairaanhoitopiirien sivuilla](#)
- Onko työpaikalla mahdotonta järjestää olosuhteet sellaisiksi, joissa lähikontakteihin liittyvät riskit pysyvät hallinnassa?
- Voiko töihin tulla flunssaisena?
- Kuuluuko työhön voimakasta äänenkäyttöä?
- Onko työntekijät mahdotonta jakaa ryhmiin niin, että ryhmät pysyisivät toissa ja tauoilla erillään?
- Onko työntekijöiden liikkuttava työhön liittyen olosuhteissa, joita THL:n maskisuositus koskee? Esimerkiksi matkustettava työn vuoksi julkisilla liikennevälineillä?
- Liittyykö työhön yhteiskujetuksia?
- Onko työntekijöiden oltava työpaikalla töiden tekemiseksi eli ei ole mahdollisuutta etätöihin?
- Järjestetäänkö kokoukset tai tauot tiloissa, joissa osallistujat tapaavat toisensa kasvojen välillä?
- Jääkö hygienian taso työpaikalla heikoksi?
- Onko ilmanvaihto heikkotehoinen?
- Onko työntekijöiden matkustettava ulkomailla?
- Puuttuvatko työpaikallanne matkustamista ja ulkomailla tulevia koskevat ohjeet?
- Onko työntekijöissä kotinsa ulkopuolella, yhteisissä asunnoissa tai huoneissa väliaikaisesti asuvia henkilöitä? Vaihtuuko yhdessä asuvien kokoonpano usein?
- Onko työssä hengitysteitä ärsyttäviä pölyjä tai muita aineita, jotka lisäävät tarvetta aivastaa ja yskä?
- Käytetäänkö työssä yhteisiä työvälineitä, joita ei voida puhdistaa käyttäjien välillä?
- Onko työpaikalla jätetty tunnistamatta työterveyshuollon tai hoitavan lääkärin tuella riskiryhmiin kuuluvat tai ovatko tähän liittyvät riskien hallintatoimenpiteet toteuttamatta?

Mitä useammin vastaat kyllä yllä oleviin kysymyksiin, sitä suurempi tartuntariski työpaikallanne on ja sitä järeämpi toimia tulisi mieltä. Jos merkittäviä todennäköisyyksiä altistumiselle ei työpaikalta löydy, riittää hygieniasta ja hyvästä ilmanvaihdosta huolehtiminen sekä oireisten työntekijöiden ohjaaminen terveydenhuoltoon.

Terveydenhuolto arvioi työntekijöiden terveydentilan ja ohjaa tarvittaessa testeihin. Näillä toimilla vaikutetaan myös muiden tartuntatautiin (esim. influenssat) ehkäisyyn ja vähennetään sairaspöytäalajien määrää.

Toimenpiteet tartuntariskin vähentämiseksi

- Työntekijöille kannattaa suositella rokotusten ottamista.
- Havaitut vaarat pitäisi ensisijaisesti poistaa teknisillä tai organisatorisilla järjestelyillä.
- Mikäli etätöiden, työpaikan tila- ja työaikajärjestelyiden tai muiden toimenpiteiden avulla ei saavuteta hyväksyttävää riskitasoa, voidaan työpaikoilla ottaa käyttöön maskit tai hengityksensuojaimet.
- Maskien ja hengityksensuojainten käytössä on huomioitava:**
 - Maskien käyttö ei saa johtaa muiden turvallisuustoimenpiteiden heikentymiseen.
 - Maskien käytöllä vähennetään muihin kuin maskin käyttäjään kohdistuvaa pisara-altistusta. Hengityksensuojaimia (FFP2, FFP3) voidaan riskinarvioinnin perusteella käyttää, kun tavoitteena on suojata suojaimen käyttäjää (erityisesti korkeamman riskin tilanteissa).
 - Jos työnantaja määrää maskit tai hengityksensuojaimet käyttöön, tulee määrätä valvoa ja kouluttaa kaikki työntekijät maskien tai suojaimen asianmukaiseen käyttöön.
 - Työntekijöiden on noudatettava työnantajan määräystä maskien ja suojainten käytöstä.
 - Työnantajan on otettava huomioon erityistilanteet, joissa yksittäinen työntekijä ei voi käyttää suojaimia (esim. sairaus). Työterveyshuollon asiantuntemusta voi käyttää apuna erityistilanteita arvioitaessa.
 - Työnantajan on varmistettava, että maskeja tai suojaimia on riittävästi saatavilla.

Tutustukaa myös Työterveyslaitoksen tekemään Tarkistuslistaan työpaikan koronariskien arvioinnista ja ohjeisiin koronaviruspidemian ehkäisyyn. Suorittamalla ohjeiden mukaisia toimenpiteitä voitte vaikuttaa tarkistuslistan kysymysten vastauksiin (kyllä =>ei) ja tartuntariski pienenee.

[Tulosta työpaikalle Tarkistuslista työpaikan koronariskien arviointiin](#)

Seuratkaa myös mahdollisia Aluehallintoviraston (AVI) tarkempia määräyksiä ja linjauksia. [ks. AVI korona ja työsuojelu](#)

Tutustu myös muihin ohjeisiimme riskinarvioinnista

- [Ohje sosiaali- ja terveydenhuoltoalalle covid-19 riskien arvioinnin tueksi](#) (ohjetta ei päivitetä enää)
- [Ohje rakennuslalle covid-19 riskien arvioinnin tueksi](#) (Ohjetta ei päivitetä enää)
- Seuratkaa myös mahdollisia Aluehallintoviraston (AVI) ja kuntien tarkempia määräyksiä ja linjauksia.

[Kaikki Työterveyslaitoksen ohjeet työnantajille ja työntekijöille koronaviruspidemian ehkäisyyn.](#)

[THL:n maskisuositus.](#)

[Lisätietoa viestintä@ttl.fi](#)

Työterveyslaitoksen ohjeet on tehty yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa. Seuraamme myös Maailman terveysjärjestön (WHO) ja Euroopan tautiviraston (ECDC) julkaisuja.

[Euroopan tautiviraston COVID-19-sivut](#)

[Maailman terveysjärjestön \(WHO\) koronavirusuutiset](#)

↑ takaisin ylös

Ohjeita koronariskin arviointiin

Ohjeita koronariskin arviointiin

Vinkkejä etätyöhön sekä etä- ja lähityön yhdistämiseen

Vinkkejä etätyön tekemisen tueksi

Vinkkejä työpaikalle paluun suunnitteluun

Ohjeita työterveyshuolloille

Toimintaohje työterveyshuolloille koronaviruspidemian aikana

Usein kysyttyjä kysymyksiä ja vastauksia Työterveyshuolloille

Pelastussukelluskepoisuus COVID-19-tartunnan jälkeen

Usein kysyttyä ja vastauksia

Usein kysyttyjä kysymyksiä ja vastauksia

Muita ohjeita työpaikoille

+ Ohjeita työnantajille

+ Ohjeita työntekijöille

Ohjeita eri kielillä

Ohjeita eri kielillä